

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy héra. . . . I kor. Egy héra. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utóza 47. és 48. szám.

Az orosz-japán háboru előzményei és okai.

— Egy orosz író tanulmánya. —

Kelet-Ázsia felett való hegemoniáért az oroszok és japánok között ki-tört háboru előzményeiről és okairól nagyon érdekes, szenzációs részletekkel tarkított tanulmány jelent meg a hadüzenet előtt *de Cyon* orosz író tollából, aki összeköttetésben állott a nemrég meghalt Muravjev gróf orosz külügyminiszterrel s ennek külpolitikájára igyekezett befolyást gyakorolni. *De Cyon* cikkét röviden imigy ös-merteljük:

Orosz és Japánország viszálja köztudomásulag abból eredt, hogy Oroszország Németországgal és Franciaországgal egyet-értve a simonoseki békekötéskor megakadá-lyozta Japánországot abban, hogy a kínaiak felett aratott győzelmét tetszése szerint ki-használja. De azt már kevesen tudják, hogy e három nagyhatalom közbelépése kinek az agyában fogant meg. *De Cyon* ezt II. Vilmos német császárnak tulajdonítja. II. Vilmos császár biztatta föl Oroszországot, hogy a japánok kezéből kiragadják diadalá-nak eredményét s Franciaország csak azért csatlakozott hozzájuk, hogy Németország az orosz barátság dolgában meg ne előzze. A zsenialis német császár ezzel azt érte el, hogy hatalmas szomszédja külpolitikájának súlypontját a Csendes Óceán mellé helyezte át, ami által előbb-utóbb conflictusba kellett kerülnie Kinával és Japánországgal; sőt Ang-liával és az Egyesült Államokkal is, ame-lyeknek fontos érdekeik vannak Kelet-Ázsiá-ban. De elérte azt is, hogy megbénította Oroszország actióját Európában, különösen a Balkánon s Németország megszabadult a veszedelemtől, amely a francia-orosz szövetség révén fenyegette.

Annak a tervnek, hogy az orosz kül-politika súlypontja Kelet Ázsiába helyezte-sék átal, legelőször Vitte orosz pénzügymin-isztert sikerült megnyerni, főképen azzal az ígérettel, hogy a berlini pénzpiacz meg-nyílik Oroszország kölcsönei előtt. A mi meg is történt. De ezzel a nemzetközi tőkének és a nemzetközi pénzintézeteknek döntő sze-rep jutott az orosz külpolitikai kérdésekben és épen ez a külpolitika sodorta bele — Oroszországot a mostani veszedelembe. El-mondja *de Cyon*, hogy Vitte és érdektársai azóta merészen folytatták bűnös tervüket s lassankint Oroszországnak minden pénzerejét a mandzsuriai vasut építésére fordították, a melyet kezdetben csak néhány száz kilomé-ternyinek terveztek husz millió rubel költ-séggel s lassanként két ezer verszt hosszú vonallá épült. Eltérőzoltak négyszáz milló

rubelt aranyban, — hivatalos kimutatás sze-rint, nem hivatalos, de megbízható adatok szerint pedig éppenséggel kilencszázötven milliót. Az eltérőzolt milliók háromnegyed része Wittének és handájának kezébe került, de Oroszországnak sem gazda-ságilag, sem kereskedelmileg semmi hasznot nem hajt, de nem hoz az államnak Mandzsuria megszállása is egy kopek hasznot. Annál többre kerül a megtartása, még béké-ben is, annyiba, hogy az ilyen kiadás há-bo-ru nélkül is rövid idő alatt kimerítette volna a kincstárt.

A háboru igazi okáról szólva, *de Cyon* fejtegetéseiben arra az eredményre jut, hogy Japánország a legelső európai államok egyike fölött aratott esetleges győzelmével prestiget igyekszik magának szerezni a sárga faj előtt, oly prestiget, amelynek segítségével élére állhat a Kinában és egyebütt is nagyszámban élő reformatoroknak és re-volucionáriusoknak, akiknek jelszava: Ázsia az ázsiai népeké. Azt a szerepet akarja ját-szani Ázsiában, amelyet Piemont Olaszor-szágnak, Poroszország, Németországban ját-szott. Már pedig ha Japán győz — szövet-kezve az általa reformálandó négyszáz mil-liónyi népességű Kinával, Anglia Indiát, Fran-cziaország Hátsó Indiát megvédheti-é a sárga faj uralmától?

De Cyon már a háboru kitörése előtt elkerülhetetlennek mondja a fegyveres dön-tést, ha csak Oroszország őszintén és lojális-an végleg le nem mond Mandzsuria meg-szállásáról. Ez annál könnyebb lett volna, mert Oroszországnak is érdeklében állott volna lemondani Wittének és érdektársainak *kalandos* vállalkozásáról. Itt következik a cikk szerzőjének szenzációs leleplezése. Azt írja ugyanis, hogy az orosz czár tiz ta-nácsosa közül, akik nyíltan vagy leplezetten arra törekedtek, hogy a mandzsuriai kérdést háboruval döntsék el, *nincs egy sem*, aki meg volna róla győződve, hogy ezzel *Orosz-oroszországnak használ.* Sőt közülök is *csak kettő három* óhajta őszintén *Oroszország diadalát*: ezek az előkelő állású emberek, akik azt remélik, hogy a *Mandsuriában és Koreában* magoknak előre biztosított föld-területeket és bányá Concessiókat *uzsora kamattal eladhatják majd angol és ame-rikai tőkepénzeseknek.* A háborunak *többi hét-nyolcz hive* — mindenható miniszte-rek és előkelő államkatonák — *abban reménykednek, hogy a háboru Oroszország vereségével fog végződni.* A miniszterek egyike *leirhatlanul gyűlöli* az Isten ke-gyelméből *való császárságot* és ennek *bukásáról* ábrándozik.

A többi gyűlöli a *czárnak, czárnénak személyét és az egész czári családot* s ezért óhajta a háboru, mert az orosz forradalmi válságra számítanak.

A czárnak csak szemlét kellene tartania tanácsosai felett — mondja az orosz

czikkíró — s rögtön tudná: kik azok, akikre czéloz.

De Oroszország belső politikáját hazug-ság, rosszhiszeműség, rettenetes corruptio s minden hatalomnak néhány bitorlónak kezé-ben összpontosítása, az elnyomott osztályok forradalmi mozgolódása és ennek erőszakos elnyomása jellemzi. A nemzetközi nagy tőke hatalma megfertőztette az orosz diplomá-cziát is. A czár őszintén akarja a békét. Csakhogy a hatalom bitorlói vétkes politiká-jukkal háboruba kergették Oroszországot.

Országgyűlés.

— Szervezkedés az ostromra. —

(Eredeti tudósításunk.)

A megállapodás, a mely a képviselőház folyosóján kötöttetett ez:

Addig senki szóhoz nem juthat, a mig Tisza gróf indítványát vissza nem vonja. Botrány kövessen botrányt, zárt ülés zárt ülést.

A csoportban, a mely ezt a határoza-tot hozta, Polónyi Géza a vezér. Körülötte állanak az obstrukció tábornokai: Szederkényi Nándor, Rakovszky István, Eitner Zsig-mond, Csávolszky Lajos.

— Mert, ugy végezte Polónyi, *el vagyunk veszve, ha bárkit is szóhoz jutni engedünk.*

— Ki fog ma elnökölni, kérdi Rakovszky István Nyegre Lászlótól.

— Az első elnök Feilitzsch báró. A ve-zérkar újra hadi tanácsot rendez. Azt tart-ják, mégse volna alkalmas, ha az ülést zárt üléssel kezdenék. Biztatják Rakovszky Istvánt, hogy szóljon napirend előtt. Legalább a nyilvánosság tájékozódjék, hogy tulajdon-képen miért lázad az ellenzék, hogy a közön-ség igazolva tudja a végsőig menő harcznak indokait.

Szombaton, az indítvány benyújtása napján Polónyi még nem tartozott a lázon-gók közzé. Ma már az. A története pedig az átalakulásnak annyi csupán, hogy Po-lónyi vasárnapra birtokára Köröskényre utazott.

A belvárosi saskör zokon vette a kép-viselő hirtelen elutazását a szörnyű válság közepette és hetvenkilenc klikk magyar alá-írásával visszahívó távirati parancsot kül-dött Polónyi után. A táviratot csak Kléh István nem írta alá.

A folyosón teljesen harcziás a hangu-lat. Apponyi nagy csoport előtt, amelyben

Mennyasszonyi kelengyék

és alkalmi ajándék tárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása

LÁM SANDOR
 üveg- és porcellán üzlete,
 DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-utca sarok.

ott van Bolgár Ferencz, Szentiványi Árpád Sággy Gyula, Szemere Attila és mások, fejt ki a nézeteit, amelyek szerint minden erővel támadni kell Tiszát, ha nem vonja vissza az indítványát. A kormányparti oldalon Nyiri próbál kapacitálni. De hiába.

Az ülést **Fellitzsch** Arthur báró alelnök vezette.

A jegyzőkönyv ellen senkinek sem volt kifogása.

Elnök : Bejelenti, hogy a király **Khuen-Hédervary** Karoly grófot személye körüli miniszterre nevezte ki. (Nagy zaj a baloldalon. Nem kell! Le vele! Le vele!)

Ugron Gábor : Mit gondol az elnök ur?

Elnök : Azt, hogy a ház vegye tudomásul.

Ugron Gábor : Nem vesszük tudomásul. (Viharos helyeslés a baloldalon.)

Elnök : Csendet kerek! (Zaj a baloldalon.)

Ugron Gábor : Nem veszem tudomásul azért, mert a ház **Khuen-Hédervary** Karoly grófot bizalmatlansági votummal sújtotta. (Viharos helyeslés a baloldalon.) Tudjuk, hogy miért történt ez. Azért, mert Khuen gróf a magyar közjogot osztrák szellemben interpretálta. És azt az embert, a kit itt a házban bizalmatlansági votum sújtott, a király személye körüli miniszterre teszik meg.

Fölkiáltások balról : Gyalázat! Gyalázat!

Ugron Gábor ezután a személy körüli miniszteri állás fontosságát méltatta.

Khuen gróf nem szállott sikra Magyarország közjogainak védelméért. Tiltakozását fejezi ki Khuen gróf kinevezésével szemben. (Viharos helyeslés a baloldalon.)

Gabányi Miklós : Khuen gróf Dienes Marczy czimborája!

Holló Lajos szintén arra utalt, hogy Khuen grófnak közjogi felfogását a magyar képviselőház visszautasította. Indítványt nyújt be, hogy a kinevezésre vonatkozó előterjesztést a ház tüzze napirendre. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter, mint a ki a távollévő miniszterelnököt helyettesíti, reflektál Ugron és Holló kijelentésére. A minisztereket a király nevezi ki és ahhoz a képviselőháznak köze nincsen. Ha a ház ezért a miniszterelnököt felelőségre akarja vonni, van erre száz más módja. (Zaj a baloldalon.) Khuen jól tölti majd be ezt az állást is. Minthogy pedig a király kinevezési joga korlátlan, kéri, mellőzze a ház az előterjesztés napirendre tüzését. (Helyeslés a jobboldalon. Tiltakozás az elenkeken.)

Polónyi Géza tisztára közjogi szempontból bírálja az esetet. A napirendre tüzés nem azt akarja vitatni, vajjon joga van-e királynak kinevezni igen vagy sem, hanem megeshetik, hogy a ház feliratot intéz a felséghez, hogy ezt a kinevezést vonja vissza. Hogy áll a dolog. A király kinevezett egy minisztert, akinek közjogi felfogása ellenkezik az egész magyar parlament felfogásával. (Helyeslés a baloldalon.) Bármily ártatlan legyen is Khuen gróf, tény azonban, hogy a megvesztegetési afférről szóló jelentést a ház ma sem intézte még el. Nem volt még eddig eset, hogy minisztert ilyen körülmények közt kineveztek volna. Csatlakozik Holló Lajos indítványához. (Helyeslés a baloldalon.)

Lengyel Zoltán indítványozza, hogy a míg a ház a megvesztegetési affért nem tárgyalta le, addig ne is határozzon a kine-

vezés tudomásul vétele dolgában. (Helyeslés a baloldalon.)

Rakovszky István tudomásul veszi a kinevezést, a kereskedelmi miniszter közjogi fejtegetései ellen azonban tiltakozik.

Olay Lajos utal arra, hogy Khuen gróf ellen mentelmi bejelentést tett. Csatlakozik Holló indítványához. (Helyeslés a baloldalon.)

Plósz Sándor igazságügyi miniszter : A kérdés világos. A kinevezési jog a királyt illeti meg, viszont a parlament a kinevezettel szemben bizalmatlanságának adhat kifejezést, azaz leszavazhatja. Erre azonban most alkalom nincs. (Zaj a baloldalon.)

Elnök felveti a kérdést, tudomásul veszi a ház az előterjesztést igen vagy sem. Itt azonban két ellenindítványt nyújtottak be : Holló Lajos és Lengyel Zoltán. Mind a kettőre nevezve husznál több képviselő névszerinti szavazást kért. Ezt elrendelem.

Szünet következett, amely után Lengyel Zoltán indítványára szavaztak névszerint. A szavazás eredménye az volt, hogy Lengyel indítványát 126 szavazattal 29 szavazat ellenében elvetették.

A tudomásvétel kérdésére szintén névszerinti szavazást kértek.

Rakovszky István kijelenti, hogy a néppárt vegletekig fog küzdeni Tisza javaslata ellen, amely alkotmányértő, törvénytelen, A többség szemere veti, hogy segédkezett nyújt Tiszának az alkotmányrabláshoz.

Lovász Márton a Balkán mozgósításról beszélt.

Az ülés vége 3 órakor.

Mi az ujság?

A szeghalmi lelkészi állás betöltése még mindig megoldatlan kérdése a Sárutnak. A túnyomó többség Csanky Benjamin mellett foglalt állást, sőt az egyháztanács egyik legutóbbi közgyűlésén nagy szótöbbséggel el is határozta, hogy Csanky Benjámin meg hívja a szeghalmi papi székbe, de eme presbiteri határozatot — miután nem abszolút szótöbbséggel hozatott, az esperesi hivatal az egyházi törvények értelmében nem erősíthette meg. Szeghalmon tehát legközelebb választ magának lelkészt s az újonnan választandó lelkész — mint az előjelekből itélni lehet, — körülbelül mégis csak Csanky Benjámin lesz.

Öngyilkossági kísérlet kétféleképpen. B. Gyáni János, mulatós jókedvű legény volt Füzeggyarmaton, volt is neki miből költekezni, mert vagyonos ember volt az édesapja. A mulatós legény egy kisést is költekezett az apja pénzéből, miért is édes apja szigorúan kezdte fogni a legényt és beíratta a csabai földmives iskolába, hogy szokjon a komoly munkához. Ehhez azonban nem sokára haza is jött Csabáról s odahaza azt mondta szüleinek, hogy felöltötték az iskolát az „ex-lex” miatt, mert nincs pénze a kormányoknak. Az apa elhittette neki s a legény otthon maradt, tovább folytatván mulatozásait, iszogatózásait. Senki sem gondolta volna róla, hogy nem izlik neki az élet, pedig úgy volt, mert nem sokára, hogy hazajött, öngyilkossági kísérletet követett el s a kut kavajára állva, pisztolylyal kétszer a szájába lött és a kutba bukott. Innen mentettek ki az életunt legényt, de nem sok remény van hozzá, hogy életben marad.

A cigány és a kapitány. Pár nap előtt történt, hogy a Kassán állomásozó 34. gyalogezred egyik százada gyakorlatra rándult ki. A századba van beosztva valami

harmincz póttartalékos is, akik majdnem kivétel nélkül családos emberek. Gyakorlat közben a kapitánynak különösen szemébe tűnt egy mélabus arcú cigány, a ki ugyan-csak sóhajgatott. S mivel a kapitány szegedi születésű magyar ember a legénység közül nem egyet szokott megszólítani saját anyanyelvén, kérdezősködvén a sok ügyes bajos dolgairól. A sóhajtozó cigányhoz is odament s tréfásan ezt kérdezte tőle :

— Hát a purdék mit csinálnak most otthon, cigány-pajtás?

— Éheznek is, fáznak is, kapitány uram! mert nincs a ki fára és élelemre keresne nekik . . .

A kapitányt annyira meghatotta a cigány-póttartalékos felelet, hogy kivette tárczáját s abból egy tizkoronás bankjegyet csusztatott a családja után sóhajtozó ember markába, meghagyva, hogy a pénzt azonnal küldje el a családjának.

A vésztői legények. Vésztő község legényei nem mondhatók tejjérűeknek, mar csak azért sem, mert alaposan értenek a verekedéshez. Ez a vetélkedés számos községben divatos s csak a szigorú hatósági ellenőrzés hághat a rossz szokás nyakára. A vésztői legényeknek is passziójuk. Márta János és Imre testvérek valamikor egy kis borsot törhettek Földesi János orra alá ; most Földesi összegyűjtötte komáit, névszerint Szabó Lajost, Varju Károlyt, Szombati Mihályt s ölmös botokkal felfegyverkezve lesben állottak az utcán, hogy boszujokat a két testvéren kitölthessék. A mit sem sejtő testvérpár egész nyugodtan ballagott haza felé, amidőn Földesi és társai rájuk rohantak s úgy elverték őket, hogy az egyik testvér, János négy nap múlva meghalt, a más knak is kevés remény van életben maradásához. A csendőrség elfogta a gyilkos verekedőket.

A hóhér fia. Az éjszaka Budapesten, a Cséri-fele szemetbánya mellett megtámadtak **Kozarek** Rezső 23 éves tüzért, a volt hóhér fiát, akit hátba szurtak. A szerencsétlennel valószínűleg a gerincz agyát érte a szúrás, mert megbénultak a végtagjai. A mentők a helyőrségi kórházba vitték.

Biró Lajos magán-beszélgéseiből.

A Debreczeni Protestáns Lap után.

A pápuák öregei.

Egyszer azt kérdezték tőle a bensülöttök: „Igaz-e az, a mit a misszionariusok beszélnek?” „Persze hogy igaz, — felelé Biró; a mit a fehér emberek beszélnek, az mind igaz, mert azok sohasem hazudnak.” „De a mi öregeink nem azt mondják; hát ezek hazudnak?” „Nem! Nyugtatta meg őket Biró; a ti öregeitek sem hazudnak; a régi öregek mindent jól tudtak; a mieink is, a tietek is. Csak hogy a mi öregeink a mit tudtak, azt le is irták; a tietek pedig nem irták le. Így aztán a ti öregeitek lassan-lassan mindent elfelejtettek, de a mi öregeink az írásból mindig újra tanulhatták. Hiszen láthatjátok, hogy a mit ti nekem réges-régen földiktáltatok, én azt az írásból mindig szóról-szóra le tudom olvasni.”

Hát felesége van-e az Istennek?

Sokszor fogós kérdéseket adnak fel. Így p. o. egy alkalommal azt kérdezték Birótól, hogy igaz-e, hogy „Anu-

Pártoljuk a hazai kisipart!

A legfinomabb és legdivatosabb **keztük**, valamint a legszakyszerűbben készült **cérvkötők, haskötők** stb. a legjutányosabb árakon **kaphatók és megrendelhetők**

VITÁRIUS BÉLA

külföldön tanulmányozott keztücs- és kötszerész mesternél

DEBRECZEN, Fötér, Bádogos-u. (Tisza-palota.)

Toth Béla gyógyszerész mellett.

to"-nak (= Isten) fia van, — a Krisztus? „Igaz!” „De hát a mi öregeink meg azt állítják, hogy csak felesége van; fia pedig nincs. Melyik az igaz és hogy lehet az, a mit ti mondatok?” Birót megfogták! „Menjete — mondá nekik — a missionariusokhoz és kérdezzétek meg azoktól!”

Az elnyűtt harisnyák haszna.

Fentebb már említettem, hogy sokáig igen jó viszonyban volt az erima-támolokkal. Ennek magyarázata van. Az erimai hölgyek szívét nyerte meg! Még pedig ravaszul ki-gondolt politikával. T. i. úgy, hogy elnyűtt harisnyáit az erimai öreg asszonyok közt osztotta szét. Persze! Nem egy párt adott egynek-egynek, hanem csak egy felet. Mikor aztán éjjel hűvös volt, az öreg asszonyok szívesen felhúzták a rozsz felharisnyát, hol az egyik, hol a másik lábukra. Ezzel biztosíva volt az öreg asszonyok gra-tiája, a kik aztán a fiatalabb nők és a fér-fiak szívét hangolták Biró iránt kedvezően. Átalában, — mint mondja, — mindenütt nagy gondot fordított az öreg asszonyok ke-gyének a megnyerésére, mert csakhamar rá-jött, hogy ezek a faluban a hangadók; ezek csinálják szájokkal a magas politikát. Ha veszekednek, ezek mennek elől; ezek a leg-szajásabbak; hanem midőn üésre kerül a sor, — bölcs hadvezetők módjára nyomban hátulról kerülnek.

A bilibili szigetbeli szép Heléna.

Igen érdekesen beszélt el egy Bergman nevű missionarius történetét. A bilibili szigetbeli egyik benszülött agyonütött egy siári szigetbeli benszülöttet s a feleségét magával vitte. Ebből nagy baj lett! A siáriak háborura készültek a bilibiliek ellen. Bergman közvetíteni akart s átcsolnakázva a bilibeliekhez arra akarta őket rabeszelni, hogy adják vissza az asszonyt. „Nem adjuk!” „Adjátok vissza, mert baj lesz; rátok jönnek a siáriak s közületek sokat leölnek.” „Nem félünk!” Akkor Bergman rimánkodásra fogta a dolgot; mire előállott egy bilibili dalia s lesajnálva a missionariust szóról-szóra ezeket mondta neki: „Te nagyon jó ember vagy; de egyuttal végtelen buta is vagy; hát nem tudod, hogy a leg-nagyobb dicsőség egy férfiura, ha egy más szigeten lakó embert agyonüt és a feleségét elrabolja?” Szegény Bergman ezzel sem elégedett meg; kapta magát s felkereste magát az elrabolt asszonyt s azt akarta rávenni, hogy önkényt menjen vissza. „Már hogy teném azt, — felelte az asszony, — hát nem tudod, hogy az asszony csak úgy ér valamit, ha ura van? Nohát nekem itt van; de ha visszamennék, már Siárban nem lenne, mert az ottani uramat agyonütötték.” És az asszony maradt, — de a háborúból nem lett semmi.

[Folytatjuk.]

A debreczeni nagy dalárda közgyűlése.

Tisztújító közgyűlés.

A „Debreczeni Független Ujság” hétfői számában röviden már felemlítettük, hogy a debreczeni polgári dalárda, a népszerű nevén „nagy dalárda” vasárnap délután 3 órakor tartotta 41-dik évi tisztújító közgyűlését. Most részletesebb tudósítást hozunk ezen eseményről, mert ennek a negyvenegy esztendőnek a sikerei, a diadalai, az eredményei az ország legelső dalárdái közé emelték a debreczeni nagy dalárdát; melynek felvirágoztatása körül oly örökös érdemeket szerzett a mindig áldozatkész, a mindig résztvevő, fáradhatatlan és lelkes dalos-testvér: Márk Endre, a ki már 30 év óta vezeti a dalosegyületet és pedig 25 év óta mint elnök és a kit, bár vissza akart vonulni, a megható szeretet és ragaszkodás jeleivel választották már huszonhatodszor elnökül. Ezen a 41-dik évi közgyűlésen résztvettek a dalos egyesület tagjai közül: Márk Endre, Péter Gábor, Csurka István, Károlyi Ferencz, Bárdos Géza, Nagy András, Agárdy Lajos, Katona Kálmán, Tóth Imre, Kőkert Gusztáv, Szilágyi Imre, Govrik Miklós, Lachner Károly, Budaházy Jenő, Kémery M. Gyula, Hegedüs János, Vincze János, Kovács Mihály, Zong János, Kovács János, Horváth Antal, B. Szilágyi Imre, Györfly Károly, Tikos József, Konrád Emil, Kovács Lajos, Pápay János, Steinacker Sándor, Györy Mihály, Zöld László, Kolozsváry Mihály, Kulcsár Gyula, Eröss Lajos, Barta Mihály, Haykál Ede, Muraközy Károly, Elek András, Kovács Mihály, Szliuka István, Varga Lajos, Mácsai Sándor karnagy, Horváth Jenő, Dihen János, Dankó Béla, Biczó Gyula stb.

A gyűlést Márk Endre elnök nyitotta meg, felkérve Csurka István titkár az évi jelentés felolvasására. Csurka István valóban remek, költői tollal írta meg a bevezetésében a magyar dal művelésére vonatkozó eszméit és a miket itt megírt, minden dalosegyület irányítául fogadhatná. A debreczeni dalos egyesület legfényesebb sikerét a múlt évben a történelmi hangverse nyeinek rendezésével aratta és a kitűnő dalosegyületnek anyagilag is biztosított helyzetét leginkább bizonyítják ezen adatok, hogy az egyesület bevétele 10945 korona 68 fillér volt, a kiadása pedig 2354 korona 13 fillér; így a maradvány 8591 korona 51 fillér. A leltári ingóság 6954 kor. 92 fill. értéket képvisel. Az egyesületnek 42 működő, 62 alapító és 281 pártoló tagja van. Az egyesületi tagok közül 23—30 év után 10 aranyéremmel, 20—15—10 év után 10 tag ezüstéremmel, 9 bronzéremmel, 17 díszoklevéllel van kitüntetve és ezen közgyűlés alkalmából Debreczeni Lajost 10 év után díszoklevéllel tüntették ki. Közbeszúrva megemlítjük azt is, hogy Steinacker Sándor bácsit, az egyesület egyik legrégebbi kiváló tagját, a nagy zenei tudású zongoraművészt, Zong János indítványára, örökös igazgatónak választották meg, érdemeit jegyzőkönyvbe vették és az egyesület legmagasabb kitüntetésével, az arany lanttal tüntették ki.

Egyébként az évi jelentést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták és Bárdos Géza pénztárosnak a példás, lelkiismeretes vagyonkezelésért, Csurka István titkárnak a remekül, gondosan kidolgozott évi jelentésért szavaztak jegyzőkönyvi köszöneteket. Kovács Mihályt és Pápay Jánost örökös számvizsgálókul választották meg és ezután következett a tisztújítás, melyen rövid ideig Eröss Lajos korelnökösködött; mert az elnöki székbe ismét visszaültették a félrevo-

nulni akaró Márk Endrét a tagok, a kit valóban nagy szeretettel kötötték e tisztséghez. A tisztikar többi tagjait is minden torzsal-kodás nélkül, kedves szeretettel és egyetér-téssel választották meg, a mit leginkább az bizonyít, hogy újból a régi tisztikart és vá-lasztmányt választották meg. Megválasztottak: választmányi tagok a működő tagok közül; Donogán István, Pápay János, Györfly Károly, Debreczeni Lajos, Tikos József, Nagy András, Zong János, Tóth Imre, Engesszer József, B. Szilágyi Imre, Póttagok: Agárdy Lajos, Hegedüs János, Szilágyi János, Blas-kovits Mihály, Horváth Antal, Bucsay István. Választmányi tagok a pártoló tagok közül lettek: Eröss Lajos, Aczél Géza, Horváth János, Muraközy László, Jung Sz. Miklós, Biczó Gyula. Póttagok: Roncsik Lajos, Kovács Mihály, Vetéssy Béla, Bartha Mihály.

A tisztújító közgyűlés — régi szokás szerint — egy dalos szózat eléneklésével ért véget. Este pedig a Bika vendéglő kis-éttermében tartottak áldomást a dalosok.

Vármegyénk és a közelvidék.

Öngyilkos tizenhárom éves lány.

„D-n” lapírsunk írja: Hajduböszörményben Illés Lajos ottani lakos 13 éves kisleánya tegnap öngyilkos lett. A kis Mária nagyon érzékeny lelkű leány volt s szülei valamiért megdorgálták. Anyira lelkére vette ezt, hogy felment a padlásra s felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

Egy kis jókívánság.

Gerő Dániel szoboszlói állami állatorvos nemrégiben a járás egyik községében a szarvas-marha tenyésztésről népies előadást tartott. Az előadás befejezése után a közönség soraiból felállott egy gazda és az ő virágos nyelvvel a következőképen köszönte meg az állatorvos előadását: „Az barom előadásért a köz-ség közönsége nevében engedje meg az Uristen, hogy még sok lábas jó-szágrul, marhárul, meg más baromrul tessen szavazatot tartani. Kivánom, hogy a „kusmit” urat egész családjával az Isten soká éltesse és hogy három üdvölvemény környékezze.”

Márczius 15 ike Hajdusoboszlón. A szoboszlói független és 48-as Kossuth olvasókör elhatározta, hogy márczius 15-ikét megfogja ünnepelni. Este 6 órakor közvacsora lesz. Husvét első napján pedig a Kossuth-kör nagyszabású Bocskay ünnepélyt rendez annak megörökítésére, hogy Bocskay István épen 300 esztendeje, hogy győzelmes lobogóját a magyar haza és a protestáns vallás szabadsága érdekében kibontotta. A hazafias ünnepélyen a megnyitó beszéd tartására Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő, az ünnepi szónoklat tartására pedig dr. Baltazár Dezső kértett fel. A városi dalegyületet is felkérték az ünnepély fényének emelésére.

Feltámadt tetszhalott.

Elevenen temették a sírba.

Rettenetesebb dolog el sem képzelhető, mint élve eltemettetni. Szám-talan az a sok tragédia, amelyek ilyen módon a föld alatt történnek s amelyekről csak későn, vagy egyáltalán

Mandel és Társa

most érkezett tavaszi ujdonságait női, férfi és gyermek cipőkben, miért is ne kímélje senki a fáradságot, mert jelenlegi raktárunk a legtökéletesebb választékot nyújtja, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Mérték szerinti megrendelések a saját műhelyünkben készülnek!

czég Piacz-u. 44. szám. Ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe saját műhelyében készült, valamint a

sohasem vettek tudomást az élők. Most egy ilyen élőhalott tragédiáját írják nekünk Gráczból. Egy odaváló kereskedő, Reinhardt Miksa a mult héten az utcán haladtában hirtelen rosszul lett, haza akart vánszorogni, de erre már nem volt ereje s egy idegen ház kapujában összeesett. Pár perczre rá meghalt. Temetése két nappal később volt: özvegye és gyermekei megsiratták, kikisérték a temetőbe s ezzel a szomorú eset befejeződött. Három nappal később azonban Reinhardt özvegyének rémes álma volt; azt álmolta, hogy férje felébredt a sirban és segítségül hívta őt.

Az asszony rémülten felriadt álmából s nyomban felöltözve, a rendőrségre sietett, ahol előadta az álmát és kérte, hogy nyissák ki a férje sírját. Ez azonban nem mehetett ilyen egyszerűen, az exhumálást hivatalosan kell kérni, az pedig a legjobb esetben is néhány napot vesz igénybe. Az özvegy nem is nyugodott meg addig, amíg ezt az engedélyt megkapta s a sírt felásták.

A koporsóban aztán borzalmas kép tárult elébe: a halott csakugyan felébredt a sírjában, megfordult fektében s igyekezett is kijutni a föld alól, de az lehetetlen volt. Mire most kiásták, már meg volt fulva. Az eset nagy megdöbbenést kelt az egész városban s most erélyes vizsgálat folyik a halottkém és a termetést rendezők ellen.

Vitriollal leöntött mostoha.

Az erőszakolt házasság miatt.

Tragikus eset történt — mint nekünk írják — e napokban a bényei anyakönyvi hivatalban. A szomorú esetnek az volt az oka, hogy a fiatal 17 éves lányt mostohaanyja hozzáakarta kényszeríteni egy negyvenöt éves emberhez. Gaál Mihály bényei parasztagazda már két feleségét temetett el s most, hogy harmadszor is megakart nőszülni, egy fiatal leányra vetette szemét. Pál Julisnak hívták a leányt, aki özvegy mostohaanyjánál lakott. Az öreg Gaál már régóta kerülgette a leányt, de ez makacsul ellentállt neki. Az öreg ember azonban nem tudott lemondani a leányról, elhatározta tehát hogy feleségül veszi s a mostohának holta napjáig ingyen lakást ígért a házában, ha kezére játsza a leányt.

A mostohaanyja mindent elkövetett, hogy a leányt rákényszerítse a házasságra mikor aztán már azt hitte, hogy a leány megtört, a vőlegénnyel megállapították, hogy elmennek az anyakönyvvezetőhöz. A mult hétfőn meg is jelent a mostoha a leánnyal és a vőlegénnyel az anyakönyvvezetői hivatalban, ahol özvegy Pálné nagy szöbőséggel adta elő, hogy mostohaleánya feleségül akar menni Gaál Mihályhoz Mikor azonban az anyakönyvvezető a leányt megkérdezte, ez kijelentette, hogy ő nem akar férjhez menni, csak a mostohaanyja kényszeríti.

Az anyakönyvvezető a leány nyilatkozata után vonakodott a bejegyzést teljesíteni, mire Pálné kiküldte a leányt az irodából,

hogy az anyakönyvvezetőt kapacitálják. Mikor látták, hogy az anyakönyvvezető nem tágit, kiment a leány után, hogy azt megfélemlítse. Alig lépett ki azonban a hivatal-szobából, a leány elébe ugrott és vitriolt öntött az arcába a vénasszonynak, azután pedig felhajtotta a maradékot. A sikoltozásra kifutott az anyakönyvvezető is, meg a vőlegény is, rögtön orvosért küldtek, aki nagy-sokára meg is jött, de a leányon már nem lehetett segíteni, mert iszonyu kinok közt meghalt. A mostohának pedig mind a két szemét és az egész arcát égette össze a vitriol.

Szanatórium-estély Debreczenben.

— A rendezőség összeállítás. —

A József főherceg védnöksége alatt álló Alföldi Sanatórium-Egyesület debreczeni estélye iránt városzerte nagy az érdeklődés. Az estély márczius hó 13-án lesz s közreműködnek azon Rákosi Jenővel élükön a magyar író és művészvilág kitünőségei. A meghívók, mint értesülünk, a holnapi nap folyamán szétmennek, jegyek azonban már a mai naptól kezdve válthatók Zádor Lajos, Békés Lajos és Borsos Kata üzleteiben. Az estély rendezőségét Debreczen város és vidéke uri társadalmának hölgy és férfi tagjai nagy számban fogadták el s e rendezőség maga biztosítéka az estély fényes sikerének. Az estélyt közvacsora követi, utána pedig táncz lesz. Az estély rendezőinek névsora a következő:

Urnők: Bernáth Elemérné, Bánó Lehelné, Berencsy Jánosné, Berzöffy Vinczéné, Bodnár Gézané, Dr. Brunner Edéné, Dr. Bruckner Ernőné, Csanak Józsefné, Csanak Jánosné, Cseley Gyuláné, Demetrovics Pálné, Dobieczyk Sándorné, Donogán Istvánné, Éricz Ernőné, Hútiray Beláné, Irinyi Istvánné, Jármy Tamásné, özv. Joó Istvánné, Kardos Lászlóné, Kazinczy Gáborné, Komlóssy Arthurné, dr. Kovacs Józsefné, Kövendi Domokosné, Koncz Aurélné, Kovách Antalné, Lasz gallner Kálmánné, Latinovics Mihályné, dr. Losonczy Álmós né, özv. Mayer Emilné, Miskolczi Jenőné, Miskolczi Lajosné, Nedeczky Ferencné, Nemes Zoltánné, Rásó Istvánné, dr. Sárváry Gyuláné, özv. Váradi Szabó Jánosné, Szabó Kálmánné, Szabó Miklósné, Szalay Józsefné, Székely Ferenczné, özv. Szöllösi Imréné, Szögyényi Jánosné, Szűcs Miklósné, dr. Szűcs Gézané, Tóth Beláné, dr. Tüdös Jánosné, dr. Udvarhelyi Dezsőné, dr. Ujfalussy Józsefné, Vecsey Imréné, Vecsey Zoltánné, Weszprémy Zoltánné, Zádor Lajosné rendezők.

Uruk: Domahidy Elemér, Balogh Ferencz, dr. Bartha Béla, dr. Balkányi Ede, Bánó Lehel, Berencsy János, Bernáth Elemér, Berzöffy Vincze, báró Berg Hermann, Boczán Elemér, Bodnár Géza, dr. Boross Lajos, dr. Borzovai Jenő, dr. Bruckner Ernő, Buzás Elek, dr. Czako Zsigmond, Czeglédy Mihály, Csath Zsigmond, Csánky Viktor, Csanak József, Csanak János, Cseley Gyula, dr. Cseke Miklós, Csohány László, Dicsőfi József, Dobieczyk Sándor, Dóczy Gedeon, Domahidy Pál, Donogán István, Doktor Armin, Edlinger Oszkár, Éricz Ernő, Fauszt Elek, Fazekas Sándor, Fekete Sándor, Fráter Zoltán, Gajzágó Béla, Geréby Pál, dr. Gulyás István, Gyémánt Samu, Harsányi Gusztáv, Hegedüs István, dr. Hegedüs Jenő, dr. Horogh Pál, dr. Horváth Ferencz, Hútiray Béla, Jármy Tamás, Jóna Kálmán, jogakadémia polgársága, Kacsokovics Dezső, Kardos László, dr. Kardos Albert, dr. Kar-

dos Samu, Karsa István, Kazinczy Gábor, Kaszanyitzky Andor, Kálmánczhey Mór, Kájary Lajos, Kassay Béla, dr. Kenyeres Elek, dr. Kenézy Gyula, Kernhoffer József, Kiss Albert, Kneúsel H. Kornél, Komlóssy Arthur, Koncz Ákos, Kovách Antal, Kovács József, dr. Kovács József, Kövendi Domokos, König Antal, dr. Krasznay Gábor, Kunze Gusztáv, Latinovics Mihály, dr. Lehoczky István, dr. Losonczy Álmós, dr. Löfkovits Márton, dr. Ludány János, Lukács Ernő, Makó Lajos, Magi Elek, Magyaróssy Ferencz, dr. Matolcsy László, dr. Márton Kálmán, Mérey Árpád, Miskolczi Lajos, Miskolczi Jenő, ifjabb Móricz Pál, Nagy Géza, Nemes Zoltán, Oláh Károly, Orosz Sándor, ifj. Ozory István, Pákozdy Sándor, Péntes Sándor, báró Podmaniczky Béla, Polgár Zsigmond, Rásó Gyula, Rásó István, Ravaszdy György, Rudnyánszky Gyula, Somossy Antal, Szamuely Viktor, dr. Szász Adolf, Szávay Gyula, dr. Váradi Szabó János, Szele György, Székely Ferencz, Székely Imre, Szilágyi Imre, Szigemeth Károly, Szögyényi János, Szunyogh Sándor, Szűcs Miklós, Than Gyula, Tolnay Kornél Tóth Béla, dr. Tüdös János, dr. Udvarhelyi Dezső, dr. Ujfalussy József, dr. Ujfalussy Géza, Varga Gyula, dr. Varga Elemér, Várady Károly, Vásárhelyi Géza, Vecsey Imre, Vecsey Zoltán, Weszprémy Zoltán, Wieber Adorján, gróf Zedtwitz Alfred, Zivuska Ferencz rendezők.

Az ázsiai világháború.

Wladiwosztok bombázása.

Megkezdődött Wladiwosztok ostroma. Egy óra hosszat bombázták a várost a japán hadihajók, anélkül, hogy nagyobb kárt tettek volna benne. Az orosz hírforrás legalább azt mondja, hogy az erőd nem sérült meg és emberben sem esett kár. Arról azonban az orosz távirat sem tesz említést, hogy az erődből viszonzták-e a japánok lövéseit. Ebből arra lehet következtetni, hogy Wladiwosztok nem védekezett a támadás ellen, lehet azért, mert nem volt rá szüksége, lehet azért, mert nem tudott. Arról sem számolt be az orosz hír, hogy milyen szerepet játszott e támadás alkalmával a wladiwosztoki kikötőben veszteglő orosz hajóraj, mely négy első osztályú csatahajóból s több torpedónaszádból áll. Gyanusan sovány a wladiwosztoki híradás.

Londonból jelentik, hogy szombaton a japánok megtámadták és közel egy óra hosszáig szakadatlanul bombázták Wladiwosztokot. Állítólag a partraszállást is megkísérelték, de sikertelenül. Az ostrom a városban több házat összerombolt. A bombák lidittel voltak töltve és ahol leestek: rögtön robbantak és romba döntöttek mindent. A japán tüzelés lefegyverezte az oroszok parti ütegeit, amelyek Voronetz parancsnoksága alatt állottak, úgy, hogy azok nem is viszonzhatták a tüzelést. Az ostrom a japánoknak 200,000 rébenjébe került, de tetemes károkat okozott az oroszoknak.

Port-Artur aláaknázása.

Mukdentől keletre gyanusan gyülekeznek a kínaiak. A lakosság attól fél, hogy Port-Arturt a japánok aláaknázták és azok most fel akarják robbantani a várost.

Egy teljesen felszerelt irigátor 1 forintért
kapható NAGY ANDRÁS keztyü- és kötszer gyárában DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

A társaságból.

Egy fonák debreczeni szokásról beszéltek a társaságban, amelyet minden vendégjárás alkalmával restelkedve tapasztalnak a szemlélők. Ugyanis a midőn előkelő vendégeket vár a nemes város, a vasuti állomásonál van kis bokréta — nagy bokréta, tarsolyos városi huszár, a nemes város czimeres batárjai, a pótdados zabtól tánczos paripái, csá-zárkabátos és nem császárkabátos küldöttségek; hanem a midőn a Messiásként várván-várt kitűnőség megtette a köteleességét és korcsmai izü eledelekkel teletömtük és utálatig mézes-mázos hizelgő felköszöntőkkel a hetedik menyorszáig feltöltük őt a nagyot, a dicsőt és az atyafi szedi-veszi a sátorfáját és távozni akar, még olyan ember sem kerül a láthatárra, akivel bucsuzásul kezet szoríthatna. Mind csupa fizetőpinczerek, vendégfogadói portások, bérkocsisok és vasuti hordárok környékezik őt, az előzőleg félváros által ünnepelet nagyot és dicsőt . . .

Már uraim, paraszt szokás az ilyen, a mely semmiképen sem válik Debreczennek dicsőségére.

Most is ugyanígy történt, hogy az Országos Magyar Szövetség kitűnőségei Debreczenben jártak. Amikor megérkeztek: három elsőrangú városi batárt is kirendeltek elébök. Amikor pedig távoztak egy olyan hatodrendű városi kocsit állítottak a Bika elé az Eszterházy grófok, Herczeg Ferencz, Jancsó Benedek kifuvarozására, amely kocsin rendes körülmények között, például mondva, az állatorvost szokták zötyögtetni valamelyik dögösorsos hizlólótelephez . . . A kis batár, a középbatár, meg a nagy batár pedig a csöves bundás parádés kocsisokkal, a tarsolyos, csákós városi huszárokkal; no meg a pótdados-zabon hegyelgető tánczos paripákkal a kórház előtti fasorokban várta a magisztrátus urait, a mindenható polgármestert, akik ott a királyi tanácsos kórházigazgató hódolásra adott diszebeden élvezték az uri lakoma minden gyönyörűségeit.

A beszélgetés során, az igaz hogy szünet multán, az is szóba került, hogy mégis csak nagy földi hatalom lehet a debreczeni polgármester.

— Miért? tudakolta az egyik ur.

— Midőn valami országos kitűnőség, nem holmi átutazó, pillanatnyi zavarodás szülte főispánkákat értünk! — érkezik a városba, országos vagy városi ügyben eljárni; a midőn tehát még az utcáseprők figyelmére is méltán tarthat számot, feltűnik, hogy a polgármester magas személyében nem

ereszkedik le a vendégfogadására, hanem helyettest küld ki, a főnótáriust vagy szenátort.

Igy történt ez most szombaton is; ugyanígy esett ez meg a Biró Lajos debreczeni időzésekor is; sőt Biró Lajos előtt valaki fel is említette ezt a körülményt, amire az elmés, világhírű tudós csak ennyit mondott.

— Hagyjátok; hisz a mikor Berlinbe érkeztem, a német császár meg a kancellárját küldötte ki elébem a vasuti állomáshoz.

A német császár illetőleg a debreczeni polgármester példáját szívesen ajánljuk a vármegyei többi polgármesterek és községi bírák figyelmébe is. Mi ugyanis nem tartjuk kizártnak, hogy a német császár is a debreczeni polgármestert utánozta.

Szabad Hajdu.

UJDONSÁGOK.

— Közigazgatási bizottsági ülés.

A város közigazgatási bizottsága hétfőn délután tartotta ülését Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. Jelenvoltak: Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly árvaszéki elnök, dr. Magoss György h. főügyész, Aczél Géza város, főmérnök, Szabó Kálmán tanácsos, Csánky Viktor tanfelügyelő, dr. Sárváry Gyula t. főorvos, Faust Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály főmérnök, dr. Galánfy János királyi ügyész, Lengyel Imre, Márton Imre dr., Márk Endre, Horváth István, dr. Kocsár Gábor és Szilágyi Imre bizottsági tagok. A folyó ügyeket intézték el.

— **Eskütétel.** A központi választmány tagjai hétfőn tették le az esküt a polgármester kezébe. Az eskütételről 9 bizottsági tag hiányzott, akik utólag fogják az esküt letenni.

— **A collegium diákságának kérelme.** Harsányi Pál szenior a diákság nevében a következő kérelmet intézte Debreczen város honfiaihoz és honleányaihoz: A collegium hazafias ifjusága egyhangú lelkesedéssel hozta meg a határozatot, hogy a haza legnagyobb fiának, Kossuth Lajosnak a sirjára most tíz éves évfordulója alkalmából koszorút helyez és a koszoru árának fedezéséhez anyagilag is hozzájárul. Ámde Debreczen polgársága és a collegium ifjusága annyira összevan növe, évszázadoktól fogva érület, gondolkodás és cselekvési módja is az ifjuságnak csak az lehet, ami e nemes város közönségének. Az ifjuság nevében tehát azon kérelemmel fordulok most hozzátok, Debreczen sz. kir. város nemes és áldozatra kész polgársága, férfiai és honleányai, hogy ti is fűzzetek egy-egy babér levelet e koszorúhoz, hadd lobogjon ott a nemzeti szín mellett e város selyemszalagja is, hogy hadd mondhassuk el, miszerint a ti szívetek is egy a lelkesedésben és a hazaszeretben a miénkkel, hogy nincs más vezérfény e város honfiaiának és honleányainak szemében, mint Kossuth apánk, a nagy Kossuth Lajos! Óh jöjjetek szeretetekkel, áldozatkészletekkel, jöjjetek filléreitekkel, mikor az Ő emléke, az Ő tisztelete hív benneteket! A nagyokról megemlékezni szent köteleességünk! Hiszen még emlékük is csak a mi haza és fajszerelmünket növeli, hogy annak lángja

és fénye örökre hirdesse a harmasbércz, a négy folyó vidékén a szabadságot, egyenlőséget és a testvériséget s az ezek által boldogan viruló és fejlődő Magyarországot! Nemes adományokat, mit e magasztos czélra elszántatok, küldjétek a senior czimére, a collegium diáksága nevében Harsányi Pál, főisk. senior.

— **Kisvasutunk idegen kézben.** A debreczeni helyi vasut részvénytársaság vasárnapi közgyűlésén viharos jelenetek játszódtak le. A közgyűlésen, a melyen Dobieczy Sándor képviselő elnökölt és dr. Barthos Andor miniszteri titkár is részt vett, az alapszabálymódosítás felett tört ki a vihar. A 3000 darab részvénynek háromnegyed része a budapesti forgalmi társaság birtokában van, amely nem gondol a debreczeni közönség érdekeivel, hanem a saját osztalékával. Ez igaz. Viszont azonban az is igaz, hogy a helyi részvényesek elenyészően csekély kisebbsége nem követelheti a maga számára a vezetést, tehát ütött az órája a kisvasut megváltásának. Nem a közgyűlést kell tüntetőleg elhagyni a polgármesternek és részvényestársainak, hanem elő kell készíteni a kisvasutnak a város kezelésébe való átvételét. Ez az egyetlen mód a város és a közönség érdekeinek megvédésére. Más mód nincs a helyzet megváltoztatására. Elég kár, hogy a kisvasutat nem a város létesítette és idegen kezekbe engedte jutni a részvényeket.

— **Közegészségügyünk.** A debreczeni közegészségügyi viszonyok februárban dr. Sárváry Gyula főorvos jelentése szerint kedvezőtlenebbek voltak, sok halálozás történt. Főleg a légző szervek hurutos és lobos bántalmaiból állott. A kanyaró és fültömírgylob kisebb mértékben járványosan lépett fel, míg a vörheny, ronszoló toroklob és bárányhimlő szórványosan. Ronszoló toroklobban 4 torokgyikban 2, vörhenyben 1, hasihagymázban 1 haláleset fordult elő. Bekellett zárni a Jókai utca elemi iskola I. osztályát kanyaró, II. osztályát fültömírgylob, az ispotályi óvót kanyaró-járvány miatt.

— **Fegyelmi vizsgálat.** A polgármester elrendelte a fegyelmi vizsgálatot Csáky János vágóhídi igazgató és Hegedűs Sándor ellenőr ellen, akik a közönség nagy felháborodásának sulya alatt és a maguk tisztázása érdekében közös beadványban kérték saját maguk ellen a fegyelmet megelőző vizsgálat megindítását.

— **Kossuth ünnep.** A debreczeni collegium hazafias ifjusága hétfőn délután 6 órakor lelkes ifjuság gyűlést tartott, melyen többek hozzászólása után egyhangú lelkesedéssel mondotta ki. 1. A budapesti egyetemi ifjuság átiratát a legnagyobb lelkesedéssel, örömmel veszi tudomásul s testvéries együttérzéséről, egy munkálkodásáról biztosítja a testvér ifjuságot mindig és mind nütt, a mikor és a hol a tiszta eszményi hazaszeretetről, a hazaszeretet külsőképen való nyilvánításáról van szó. 2. Epen ezért a jelen alkalommal is a legnagyobb készséggel csatlakozik az ifjusági Kossuth serleg létesítése érdekében indított országos mozgalomhoz s azt mindenekben a magáévá teszi s ennek bizonyosságául. 3. Megkeresi a főiskolai

— Még ezideig raktáron nem létezett —
jó minőségű
gyermek-, leány- és fiu czipőinket
ajánljuk
a t. vevő közönség szíves figyelmébe.

Neumann Testvérek
TISZA PALOTA.

összes egyteteket, hogy azokat a „Kossuth-serleg” költségei fedezéséhez való hozzájárulásra felszollítsa: továbbá. 4. A márcz. 20. Budapesten rendezendő országos Kossuth-ünnepélyen a senior vezetése alatt küldöttséggel képviselteti magát. 5. A Kossuth-sírjára a főiskolai ifjuság és Debreczen város hazafias polgársága nevében koszorút helyez, a mely koszorú költségeinek fedezésére az ifjuság körében gyűjtést indít s adakozásra szólítja fel a város hazafias közönségét.

— **Az Ihsász Dániel katonája.** Raics bácsiról, a ki már 50 év óta vezeti a régi Rickl-czég ügyeit, jelenleg, mint üzletvezető, ezen 50 éves évforduló alkalmából szívesen emlékeztünk a Debreczeni Független Ujság vasárnapi számában. Megirtuk azt is, hogy Raics bácsi, mint magyar legionárius Olaszországban is harczolt az osztrákoktól elnyomott olasz testvérek szabadságáért. Ezen hírünket most helyreigazítjuk, mert tévesen volt említve, hogy Raics Lajos 1859-ben szolgált a magyar legiónál; derék urunkbátyánk 1861-ben volt oda és Nápolyon túl, Noccerában, az Ihsász Dániel főparancsnoksága alatt szolgált. Es hál' Istennek ma is olyan erőben van Raics bácsi, ha hogy a haza hívna: talán ma is a sorba állana, vagy legalább is elküldené maga helyett a kiváló fiát, aki egyik legtehetségesebb vezérkari százados az armádiában.

— **Leányok hangversenye.** Ritkán nyílik meg a Dóczy iskola díszterme a nagy közönség számára, de a mikor megnyílik: a szellemi élvezetek egész halmazát tárul elé. Így volt tegnap is, midőn a leánynevelő intézet pompásan sikerült hangversenyt rendezett. Az első szám sikere a prologus utólérhetetlen szellemes írójá Szávay Gyula érdeme volt, azonban kétségtelen nagy része volt benne a prolog bájos szavalóinak is. Zádor Ilona hatásos szavalata után Sebesi Margitka művészi hegedűjátéka következett. Majd Grünwald Alice szavalta Vörösmartynak „Az Urihölgyhöz” című költeményét oly biztosan és finom színezéssel, hogy méltán sorozhatjuk az intézet legjobb szavalói közé. Igen kedvesen és gyönyörködtetően hatolt a közönségre az „Irenke születésnapja” című szindarab sima, gördülékeny előadása. Külön kell kiemelnünk Rickl Annát, Kiss Erzsikét és Glück Irmuskát. Ezt követte a műsor legnehezebb, de egyúttal legnagyobb élvezetet nyújtó száma: Csodaszarvas regéje. A műsor e számának az egyik legkedvesebb részét Békéssy Ilonka szavalata képezte. Ehhez méltó keretet nyújtott az énekkar szépen összetanult és gondos vezetésre valló éneke, a melynek fénypontját Nagy Malvin és Sáfrány Ida énekszólói képezték. A „Hunyady László induló” hangjaival oszlott szét a nagyszámu, előkelő közönség. Az ügyes rendezés dr. Matolcsy László tanár érdeme, a melyben méltán osztozik Tóth Árpád zenetanár is, a ki a szép zene és énekszámokat ilyen kifogástalanul tanította be.

— **Negyedik felolvasó-est.** A róm. kath. főgymnásiumban f. hó 10-én, csütörtökön tartandó IV. felolvasó est műsora a következő: 1. E Kovács Gyula Petőfi ébredése, szavalja Farkas Antai. 2. Az egér, novella, írta és felolvassa Roskowitz Arthur. 3. Magyar dalok, czimbaldon előadja Kádár Ilona. 4. Kuthen M. A menyasszony, szavalja Fehér Margitka. 5. A kuruczöltészetből írta és felolvassa Majoros Béla főgymn. tanár. 6. Operarészlet éneklő Karacs Imre zongorakísérei Drumár János. Jegyek előre válthatók Kontsek Géza és Riesz Lipót kereskedésében. Előadás napján pedig a főgymnázium pedellusánál.

— **A Debreczeni Munkás Dal-egylet** 1904. évi márczius 13-án, vasárnap délután 5 órakor, az egyleti Otthonban (Csapó-utca 33. szám alatt) tartja XIV-ik évi rendes közgyűlését.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalhoz érkezett bejelentések szerint hetfőn elhaltak Tokai Julis 3 éves, Szatmári Sándor 56 éves, Csóka Eszter 1 hónapos, László István 58 és Arany Mihály 64 éves ev. ref. vallásu és Tóth 82 éves r. kath. egyének.

— **Az adó.** A pénzügyigazgatóság jelentése szerint február hónapban befolyt 146930 korona 12 fillér, a mult évvel szemben 41.191 k. 74 fillérrel kevesebb, hátralék 1.197.097 korona 84 fillér. Hadmentességi díj 354 korona, hátralék 49 053 korona 84 fillér. Befolyt bélyegilletékben 32082 korona, jogilletékben 14040 korona, díjjövedékben 27983, dohányjövedékben 99.728, határvámjövedékben 8864, fogyasztási és italadókban 25.075 korona. Fizetési halasztás 2 esetben a pénzügyigazgató, 1 esetben a miniszter engedélyezett. A hátralék rengeteg és már előrelátható, mi fog történni akkor, ha az ex-lex meg fog szünni.

— **Meghívó.** A folyó 6-án felfüggesztett ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlés folytatásos megtartásának határidejéül f. hó 13. napjának délelőtt 10 órája állapított meg. Midőn az érdekelteket érő értesítjük, egyúttal mihez tartás végett közöljük, hogy ezen közgyűlésen a pénztári alapzabály 26. § a értelmében csakis közgyűlési kiküldöttek jelenthetnek meg, a kik részére az „Igazolójegy”-ek kikézbessitett fognak. A debreczeni ipartestületi betegsegélyző pénztár elnöksége.

— **A Szent-Erzsébet egyesület** e hó 7-én látogatott választmányi gyűlést tartott, melyen ki lett hirdetve a multkori közgyűlés választásának az eredménye. E szerint Váradi Szabó Jánosné urnő választott meg elnöknőnek. A jelenlevő új elnököt dr. Wolafka Nándor v. püspök, társulati igazgató lelkesen üdvözölte, mire Váradi Szabó Jánosné elnöknő röviden, de annál bensőbb választott és az elnöknői széket nyomban el is foglalta. Molnár K. Dezső pénztáros jelenti, hogy a sz. Erzsébet egyesület vagyona mostan már 1400 korona. Alapítótagnak ujabban jelentkeztek: Szabó Miklósné, Tóth Béláné, és Mihalovits István tekintettel boldogult feleségének emlékére. A választmány ezután megbeszélte a szegények segélyezésének módozatját és a munkafelosztás elvénél fogva külön csoportokban jelentkeztek a lelkes társulati tagok, hogy a szegények gondozására, a ruhaneműek gyűjtésére minden hölgy legjobb tehetsége szerint tevékenyen közreműködhessek. Szóba került végül egy legközelebb rendezendő hangverseny vagy táncmuzsika, mely elé, minthogy a rendezés és tervezetés szellemes és finomizlésű hölgyek kezében van, jogosult kíváncsisággal tekinthet a közönség.

— **Jutalom kitűzés.** Megemlékeztünk arról a betörésről, mely szombaton délelőtt Debreczeni fiók üzletében. Zempliner Arthur üzletvezető annak, aki a tettes nyomára vezet, 50 korona, ha a pénz is (802 korona) megkerül, 100 korona jutalmat tűzött ki.

— **Kioszi a Hatvan utcai állomás perronja.** A közönség régóta panaszkodik, hogy a „Debreczen vásártér” vasuti állomásán perronja szűk, az állomás pénztár előtti kis hely pedig oly kevés hogy a tolongás miatt igen sok utas nem képes jegyet váltani. A panasz a hatóság útján a vasut igazgatóság elé fog kerülni.

— **Gyalogjáró a Csaposgóra.** A 7. huszárezred parancsnoksága azt kérte a várostól, hogy a Csapó-utca végétől a lak-tanya kezdetéig vezető egyenes uton készítsen gyalogjárót, mert gyalogjáró hiányában nagy kerülővel jutni csak a laktanyához. A tanács elhatározta, hogy a kérelmet teljesíteni fogja.

— **Népmozgalom.** A mult hó folyamán Debreczenben született 100 fiu, 59 leány, törvénytelen volt 31, tehát 15%. Meghalt 74 férfi, 79 nő. A születési többlet 46. Házasság 53 kötöttetett, közte 19 vegyes.

— **Kirándulás a szegényházból.** Vasárnap kirándult a városi szegényházból Vedres Mihály volt kőműves és bepálírozott állapotban elment a vejéhez, Dézsi Ferenczhez, akivel úgy összeveszett, hogy a házat is felakarta gyujtani. A felbőszült városi szegényt a rendőrség vette párfogása alá és öt napi elzárásra ítélte a vasárnapi kirándulásért.

— **Az adóhivatalból.** A városi adóhivatalnál február tolyamán befolyt egyenes állami adóban 86 533 korona 92 fillér, pótdobban 26.059 korona 38 fillér.

— **Elütötte a vonat.** Lendvai János pályafelügyelő hivatása teljesítése közben elütötte a robogó vonat és mindkét lábát teljesen összeroncította. A szerencsétlenül járt pályafelügyelőt ugyanazzal a vonattal, mely nyomorékká tette, Debreczenbe hozták és kiszállították a kórházba. Az orvosok véleménye szerint Lendvai lábát annyira összeroncította a vonat, hogy alighanem mindkét lábát le kell vágni. A szerencsétlenség Hajduhadház és Ujfehértó közt történt. A szerencsétlen pályafelügyelőnek lábát már amputálták is. Örökös nyomorék lett.

— **Betegforgalom kórházban.** A debreczeni kórházban február elsején volt 311 beteg, felvétetett 333, elbocsájtott 319, meghalt 22, maradt márczius 1-én 302. A kerületi orvosok 106 fekvő és 513 járó beteget gyógykezelték.

— **Kéménytüz.** Hétfőn hajnalban Dors Hugo asztalos postakerti házában kéménytüz támadt, de nem okozott veszedelmet. A vizsgálatot megindították, hogy mi okozta a tüzet.

— **Köszönetnyilvánítás.** A népkönyhára ujabban adakoztak: K. Tóth Sándor 40 kor. Karap Móricz, Csanak Józsefné, Tak és hitelintézet 20—20 kor. özv. Szabó Sándorné 6 kor. özv. Klósz Györgyné, Ungvári József és neje, Bartha Mihályné, Patai Eszter, Kálmáneczhey Morné 5—5 kor. Dobray Mária 4 kor. Szőke János ref. tanító és özv. Szőke Jánosné 2—2 kor. Jóna Jánosnál mulatótárs 1 k. 26 fil. — Harsányi Lajos 1 dézsa káposzta, Berger Henrikné 3 zsák krumpli, Friedmann Lipót katonai élelmező 1 zsák krumpli, Hapler Kálmán 2 zsák krumpli, Grünberger Ignác 1 dézsa káposzta, 1 zacskó paszuly, 2 csomó zöldség, Barta Mihályné Patai Eszter 1 dézsa káposzta. A nőegyleti árvaházra adakoztak: Polg. tak. és segély szöv. 40 kor. Alföldi tak. pénztár, Takarékszövetkezet 20—20 kor. K. Tóth Sándor 40 kor. Biró Géza 100 kor. Mely adományokért hálás köszönetet mond Szűcs Kálmán ref. nőegyl. pénztár.

— **Elveszett** egy széles ezüst foglalatú gyémánt fülbevaló és mert az kedves emlék, 100 korona jutalomban részesül az illető, aki a r. kapitányság bünyügyi osztályához, vagy pedig szerkesztőségünkhöz be-szolgáltatja.

x **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33., mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlitendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gab-nafélék dus választéka.

x **Női Havelok** ulster cackliostra, ujdonságok érkeztek a tavaszra Rózsa Lajos elismert legnagyobb női felöltő érúháiban.

x **Pénzkölesők** gyorsan kieszközölhetnek a 26 pénzintézettel összeköttetésben levő bankirodában, Debreczen, Csapó utca 12 Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

TÁVIRATOK.

Katonahalál.

Temesvárt Buda László egy éves önkéntes főbe lötte magát. Meghalt.

Harczol a Kossuth-párt is.

Késő este tartott értekezletet a Kossuth-párt Thaly Kálmán elnöke alatt, aki megnyitójában elmondta, hogy az alkotmány védelmében egységesen fog fellépni Tisza ellen a párt. A legutóbbi obstrukciót nem helyeselte a párt, de most ez az alkotmányjogi merénylet ellen szembe kell szállani.

Tóth János gyilkos merényletnek nevezte a Tisza támadását.

Rákosi Viktor indítványozza, hogy felháborodását fejezze ki a párt Tisza merénylete ellen. Tiszát szóhoz engedni sem szabad. Minden eszközzel kell küzdeni ellene. Meg kell választani a vitarendező bizottságot.

Nem mondta ugyan ki hivatalosan a párt az obstrukciót, de azért teljes erejével fogja támogatni. Kedden Polónyi, Visontai, Zboray napirend előtt fognak felszólalni. A névszerinti szavazást kérő iverket már előre aláírták. Az iverk Lengyel Zoltánnál vannak.

Tisza nem beszélhet.

Tisza Pistát nem engedi szóhoz jutni az ellenzék. Tisza úgy számít, hogy az ellenzék egyszerű szavazással fog dönteni indítványa felett. Ha erőszakoskodik az ellenzék, jön a Ház felosztás, de előbb keresztül hajtja indítványát — bármilyen áron is.

Színház.

Színházi értesítések. Kedden kerül színpadra Barna Izsó 3 felvonásos operettje a „Cassanova”, a legutóbbi szereposztását. Szerdán lesz a reprise Obernyik Karoly 5 felvonásos szomorujátékának, melynek a czíme Brankovics György. A szomorujáték felvonás czímei a következők: 1-ső felvonás „Murat szultán szerelme”, 2-ik felvonás „Az áldozatok”, 3-ik felvonás „A Török szövetség”, 4-ik felvonás „A szultán kegyencznője”, 5-ik felvonás „Az oroszán halála”. A darab főbb szerepeit Menszáros Margit, Havasi Szidi, Csige Ilonka, Püspöky Rózsi, Székely Ilona, Csiky László, Klenovits György, Sebestyén Géza, Pataki Béla, Krasznay Ernő, Nagy János és Virágháty Lajos játsszák. Csütörtökön lesz a premierje Konti József 1 felvonásos operettjének a „Fecskék” nek, melynek a szövegét Pásztor Árpád írta.

Törvénykezés.

Gyujtogatás szerelmi bosszúból.

Tavaly történt, hogy Bosnyák Géza Hajdu hadhízen a kedvese apja, Takács Gábor házát bosszúból felgyújtotta. A fiatal ember békafőn állt gyujtogatás büntetvével vádoltak a debreczeni esküdtszék előtt. A tárgyalás egész nap eltartott, mert igen sok tanút kellett kihallgatni. Itélethozatalra csak kedden délután kerülhet a sor.

Az ügyesség jelentése. A debreczeni közigazgatási bizottsághoz betérjesszett ügyességi jelentés szerint január végén maradt 114 férfi 15 nő, februárban 51 férfi 8 nő jött, szabadult 54 férfi, 10 nő, maradt 111 férfi, 13 nő. — A rabok 754 korona 42 fillért kerestek, amelyből osztalékul nekik 78 korona 40 fillér jutott. Meghalt 1 rab tüdőbajban. A börtönben megkapta a szokásos betegséget, a tüdővész t

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Móríc Pál-tól.)

Legyilkolt marhahajósárok.

A vad ráczság fegyveres bandái dúlva, rabolva, gyilkolva csatangoltak be a déli vármegyéket. Mint második tatárjárás után a merre ez a kegyetlen martalóczsereg pusztítva elvonult, temetetlen holttestek. Füstölgő romok mindenütt a bánati áldott földterületen.

Szeged, a ráczság szomszédságában, közvetlenül szemlélte azon kegyetlen, vad pusztításokat, mikkel e vad hordák a szomszéd Torontál községeit is égették, porzsolították. Sőt Szeged népének már tusába is kellett elegyedni e fanatizált hordákkal, hogy saját biztonsága érdekében távoltarthassa a város falai alól ezen orvut támadó bandákat, melyeknek megfékezésére a szegedi lovas- és gyalogegegyenruhás polgárság is kirendeltetett, amely már egyidőben nemzetőri sereggé alakult át és szélesebb alapon szerveztetett és kiegészített. Most tehát parancsot kaptak, hogy induljanak a ráczok ellen a verseczi táborba.

1848 okt. 15-ik napjára volt meghatározva az indulás napja. Ez vasárnapra esett. A lovas egyenruhás polgárok, illetőleg lovas nemzetőrök, már kora reggel kiindultak a megjelölt uton Szőregre, ahol is a parancsolat szerint be kellett varniok a szegedi gyalognemzetőröket, akik a Szegedi hajóhid előtti téren csapatokban felvonulva várták az indítási parancsot. A várban valami tehetetlen vén osztrák kapitány volt a parancsnok, 30—40 főre tehető sorhadbeli katonával.

Igy mult el a vasárnap délelőtt. A csapadjaiktól elszakított nemzetőrök, polgárok, keserves szívvel bucsuzkodtak szeretteiktől. Érthető tehát ha nagyon felindultak a ráczság ellen, akik miatt kénytelenek voltak a békés családi tűzhelyet elhagyni, kockáztatván életüket a gyilkos csapatokban. A bánati menekültek is reményes hírekkel riasztgatták a város lakóit a ráczság kegyetlen gyilkosságai felől. Ugy hogy a bosszu keserű és olthatatlan fájdalom egész elragadta a szíveket.

Nem tudni, hogy honnét? Egyszerre csak délutáni 1 óra körül híre terjedt a városban, hogy Szőregre már az előre küldött lovas polgárság viaskodik a ráczokkal, akik egész haderővel támadtak a kékdolmányos polgári huszárokra. Es be is szoritották őket ugyanannyira, hogy ha Szegedről segítségük nem érkezik, ott öldösi le őket a ráczság mind egy szál katonáig.

Ahogy meghallották ezt a balhírt az indulási parancsra váró gyalogos nemzetőrök, hiába volt minden parancs, nem hallgattak rá, hanem a hajóhidon keresztül rehanva megindultak futólépésben Szőreg felé.

A szőregi ut ez időben még nagy forgalmi ut volt. Mert, vasut nem lévén, az egész Bánáthól ez uton hajtották fel a Szeged tiszai hidon keresztül a számos marha és sertés falkát — a kereskedők. Zsirus hajó. marczona, az ut porától piszkos, napégett arcú hajósárok hajtogatták a falkákat. Leginkább rácz, meg oláh nemzetiségű hajósárok. A karavánt azután három-négy lovas fedett kocsin úgy követte a szállítmánytulajdonos, Ezen október napon is 2—300 darab szarvasmarhából álló falkát hajtatott fel a szőregi uton Oláhországból jövet egy marhakereskedő.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői posta.

Nem oda Buda! A cikk hangja nagyon góromba. Ilyen markolat nélküli, két élű karddal vágdalódnai nem czélszerű. A kard nemcsak az elleneséget, de a magunk testét is vágja. Mi a magunk részéről a dologban világosan, becsületesen nyilatkozunk, ettől az álláspontunktól nem térünk el. Ilyenformájában le adva a cikk robbantóhatású volna, sziveskedj azt tárgyilagosan, higgadtan kidolgozni, akkor közöljük és ekkor is névaláírással. A meny nyiben erre nem volnál hajlandó, mi a cikket félretesszük és midőn annak helyét, idejét látjuk, több megszívlelésre méltó okos gondolataidat felhasználjuk.

Hű előfizető. Bár nem osztjuk azt a nézetet, hogy a Szent Anna-utcai parokot kikell irtani ennek a kertekben, fákbán a nélkül is szegény városnak a területéről, beküldött cikkét, csak hogy ez a kérdést minél több oldalról világítsuk meg, szivesen közölnénk; ámde ha ez érdekében fekszik, akkor nevét megkell a szerkesztőséggel ösmertetni. Mert ismeretlen kézből származó névtelen közleményeket nem vehetünk figyelembe.

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 186. Bérlet 132-ik szám (C)
Debreczen, kedden, 1904. évi márcz. hó 8-án

Casanova.

Regényes nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal. Szövegét írta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzette: Barna Izsó.

384/1904. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajdunánási kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreczeni kölcsönös segélyző egyesület mint szövetséget végrehajtónak Popovics Mihály végrehajtást szenvedő elleni 240 kor. tőkekövetelés és jár., továbbá a csatlakoztatott Balla Mihálynak 2000 kor. tőke s jár.; Döry Lászlónak 600 knr. tőke és jár., a hajdunánási takarékpénztárnak 680 kor., 300 kor. és 430 kor. tőke és jár. iránti vhtási ügyében a debreczeni kir. törvény-zék, a hajdunánási kir. járásbíróóság területén levő Hajdunánás határában fekvő a hajdunánási 7001. sz. betétben A I. 1—4. sor 13553/7, 13557/7, 13559/1, 13560/1—a—3. hrsz. a. foglalt 1 hold 34 □-öl területű lopóhalom járás I. dülőbeli szántó és rétre 302 korona, az ugyanazon számú betétben es. II. 1—2. sor 13555/1—g és 13557/1—g hrsz. alatt foglalt 3 hold 903 □-öl területű szántó és rétre pedig 705 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi április 9-ik napján d. e. 9 órakor a kir. járásbíróóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

A venni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 30 kor. 20 fillért, illetve 70 kor. 50 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-nánás, 1904. febr. 12.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál.

Tóby, kir. járásbíró.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Jó forgalmu helyen fűszerüzletnek való helyiség májusra kiadó Meszena-utca 26 szám alatt.

Ügyes segéd a rőfös és divat szakmában azonnal alkalmazást talál. Ajánlatok arcképpel hozzám küldendők. — Tóth Ferencz Mezőtur.

Ing vasalónő felvétetik a gőzmosodába. Csak teljesen gyakorlott egyén ajánkozása véteik figyelembe.

Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. szám. Ajánlja dusan felszerelt **vaszon** kézműáru férfi-, fiu- és gyermek öltönyöket. Tavaszai női palettok, gallérok, férfi és női ruhaszövetek, tükör és képek nagy raktára. Kényelmes **havi és heti részletekben**. Vasuti és állami tisztviselők, ugy gyári munkás osztálynak 10% ár **kedvezményt** nyújtanak.

Egy udvari lakás azonnal kiadó Szécsényi-utca 27. sz. a., ugyanott egy szoba butor eladó.

Kövesi József bádigos, fény-, ércnyomó, Debreczen, Szécsényi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálva. Fürdő kádak raktáron.

Ügyes kézi lányok és tanuló lányok felvétetnek Rózsa Lajos női kalap osztályába.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Telefon 168.

Szakszerű munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Uj berendezéseknél **másfél évi**, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villanyos házcsengők és telefonok jókarban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Karlsbádi edények של פדה legolcsóbban kaphatók Debreczen Piacz-utca 73. Dr. Tihanyi házban.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedró használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárában, **Böszörményben**: Bernáth Miklós gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Bánfy Dezső zászlót bontott

s a melyik tavaszi szél ezt lengeti, az hozza ar arcokra a csunya szeplőt, melyet és más bőrcsunyaságot biztosan csakis a KUN-féle ártalmatlan szépítőszerek Matild-arczenőcs, crém, szappan stb. szednek le, kérek egy próbát, ha nem használ, a szer árát minden csürés csavarás nélkül visszaadja, a czim: **KUN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmétique „Matilde” magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapesten.) — Budapesten **Töröknél**. Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerárában.

Aki olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

Irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket, költségvetést stb.

A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet.

Értesíti szövetkezete tagjait, hogy kölcsönöket **f. hó 15-től** kezdődőleg folyósít.

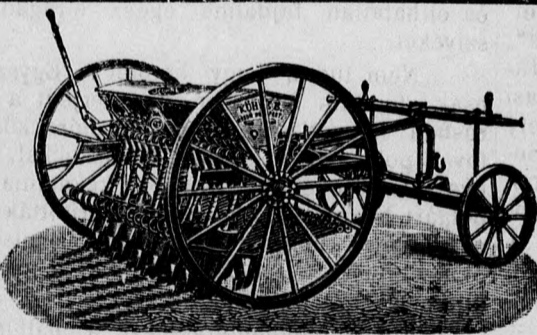
Kölcsönbejelentés 11-től 12 óráig.

Hetenkénti

kölcsönkamat törlesztés.

Betétkönyvek váltása, naponta a hivatalos órák alatt eszközölhető. 1 törzsbetét 50 fillér (25 kr.)

Az Igazgatóság.

Kühne E.

hazánk legrégebb gazdasági gépgyárában

Mosonban.

Legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók: **Sack-rendszerű acél-ekék, egy és kétvasu ekék**, különféle szerkezetben, **hengerek, szántóföld és rétboronák** dus választékban.

Hirneves tolokerekes rendszerű

„MOSONI DRILL” sorvetőgépek.

Mindennemű **cséplőgépek**, kézi és jargányhajtásra. **Gabona-tisztító és szelelőrosták, konkoly-választók, szecskavágó, répavágó és darálógépek** kitűnő szerkezetben és különféle nagyságban. **Morzsolók** kézi és erőműhajtásra.

Hollingsworth lógereblyék.

Amerikai ló- és kézi-kapák.

Francia ekék és

kapáló-gépek szőlőmiveléshez.

Bizományi raktár:

Korondi Sándor urnál

Debreczen, Piacz-utca 28.

